

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра німецької та французької філології

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Вступ до германської філології**

для ОС «Бакалавр» 2 курс

**спеціальності ФІЛОЛОГІЯ спеціалізація «Мова та література
(німецька)», «Мова та література (англійська)»**

Автори: доцент, Гутнікова А.В.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 7 від «15» січня 2019р.

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ	3
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ для аудиторної роботи	25
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ для самостійної роботи	29
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	37
ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ	38
ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПОСІБНИКІВ, ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ТОЩО	39

Міністерство освіти і науки України

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

Вступ до германської філології

для ОС «Бакалавр» 2 курс

**спеціальності ФІЛОЛОГІЯ спеціалізація «Мова та література
(німецька)», «Мова та література (англійська)»**

Вступ до германської філології

2019 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Гутнікова Алла Володимирівна, доцент, кандидат філологічних наук

Затверджено на засіданні кафедри протокол № ____ від «__» лютого 2019р.

ВСТУП

Вступ до германської філології як навчальний фах у типовій програмі підготовки лінгвістів є першою дисципліною із кола наук германського мовознавства. Спец. філологія вивчається після засвоєння студентами курсу "Вступ до мовознавства" на 1 курсі і є фундаментом для вивчення "Історії німецької мови" для студентів спеціальності ФІЛОЛОГІЯ: Мова та література (німецька) та "Історії англійської мови" для студентів спеціалізації Мова та література (англійська).

Основна мета вивчення германістики полягає у наданні студентам загальних відомостей про специфіку германських мов як групи та про особливості історичного розвитку кожної германської мови з урахуванням групових зв'язків та тенденцій.

Загальноосвітня мета передбачає розширення культурного світогляду студентів, а саме: вивчення питань з історії давнього світу та середньовіччя, нової та новітньої історії, ознайомлення з основними досягненнями світової науки і культури, з особливостями історії, географії, соціокультурного розвитку германських країн (Німеччина, Англія, Нідерланди, Данія та інші).

Завдання при вивченні дисципліни:

- забезпечити засвоєння студентами основних теоретичних понять та положень загального, порівняльно-історичного та контрастивного мовознавства;
- формувати у студентів лінгвістичний кругозір, розвивати уміння та навички щодо аналізу наукової літератури;
- для оптимізації учбового процесу запроваджувати міжфахові зв'язки з іншими дисциплінами (історія Європи, іноземна література, історія мистецтва, археологія, етнологія);
- розвивати у студентів творчий підхід при аналізі мовних явищ у синхронному та діахронічному аспектах;
- підвищувати загальноосвітній рівень студентів-філологів.

Базовою формою процесу навчання є лекційні та семінарські заняття. При вивченні курсу запланована самостійна робота студентів та індивідуальна робота викладача зі студентами.

До **форм контролю** з курсу германістики належать модульна контрольна робота та залік.

Дисципліни,
необхідні для засвоєння студентами
при вивченні "Вступу до спец.філології".

Вступ до мовознавства (розділи):

- фонетика та фонологія;
- морфологія;
- синтаксис;
- наукові методи у мовознавстві;
- класифікація індоєвропейських мов.

Культурологія (розділи):

- мистецтво у Давньому Римі;
- пам'ятки середньовіччя;
- культура франкської держави та мистецтво Каролінгів;
- культура середніх століть;
- Реформація та епоха Просвітництва.

Навчальна програма розрахована на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними програмами підготовки бакалавра.

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах та узгоджена з примірною структурою змісту навчального курсу, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

СУЧАСНІ ТА ДАВНІ ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

ТЕМА 1. Предмет курсу германістики: Предмет вивчення германістики. Зв'язки германістики з іншими гуманітарними науками. Порівняльно-історичний метод. Гіпотези виділення окремих груп індоєвропейських мов. Характеристика індоєвропейської прамови. Мови "кентум" та "сатем".

ТЕМА 2. Відомості про давніх германців.

Історичні відомості про давніх германців: джерела свідочств про давніх германців; класифікація давньогерманських племен; "велике переселення народів"; заснування варварських держав; держава Карла Великого; епоха вікінгів.

ТЕМА 3. Германські мови та їх загальна характеристика

Історичний розвиток та становлення германських мов: західногерманські мови; східногерманські мови; північногерманські мови; види германської писемності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ

ДАВНЬОГЕРМАНСЬКИХ МОВ

ТЕМА 4. Фонетичні особливості давньогерманських мов.

Зміни у акценті германського слова та система голосних у давньогерманських мовах: індоєвропейський наголос; зміни у наголосі германських мов; позиція германського наголосу; вплив акценту на фонологію та граматику мов германської групи; відображення і.-є. голосних у давньогерманських мовах; монофтонгізація дифтонгів та дифтонгізація монофтонгів; явище умлаута; типи аблаута у германських мовах. Система давньогерманського консонантизму: характеристика і.-є. приголосних; пересуви приголосних у германських мовах; дія закону Вернера; подвоєння приголосних; ротацізм.

ТЕМА 5. Морфологічна характеристика давньогерманських мов.

Іменник: роль основотворчих суфіксів у структурі іменника; категорії іменника у давньогерманських мовах; типи основ іменників та їх відміна. Дієслова та їх морфологічна класифікація: парадигма давньогерманського дієслова; дієслівні категорії; сильна дієвідміна; ознаки слабкої дієвідмини; претеріто-презентні дієслова; дієслова з дефективною парадигмою. Характеристика інших частин мови: типи відмінювання прикметників та ступені порівняння; типи займенників у германських мовах; давньогерманські числівники.

ТЕМА 6. Готська мова.

Особливості готської мови. Загальні ознаки готської мови з іншими германськими мовами. Готська абетка. Особливості готського консонантизму та вокалізму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аракин В.Д. Очерки по истории английского языка. - М., 1955.
- 2 . Бах А. История немецкого языка. - М., 1956.
- 3 . Введение в германскую филологию. Арсеньева Ч.Г., Балашова СП, Соловьева П.Н .-М.: Просвещение, 1998.
- 4 . Головин Б.Н. Введение в языкознание. - М.: Высшая школа, 1977.
5. Гухман М.М. Готский язык. - М.: Просвещение, 1958.
6. Жирмунский В.М. Введение в сравнительно-историческое изучение германских языков. - М.- Л.: Наука, 1964.
7. Жлуктенко Ю.О., Яворська Т.А. Вступ до германського мовознавства. - К., 1974.
8. Каліущенко В.Л., Бакаева Г.Є. Конспект лекцій і завдання до самостійної роботи з курсу "Вступ до германського мовознавства". -Донецьк, 2001.
- 9 . Кодухов В.И. Введение в языкознание. - М.: Просвещение, 1979.
- 10 . Кочерган М.П. Загальне мовознавство. - К.: Академія, 1999.
- II. Левицький В.В., Іваницька М.Л., Іваницький Р.В. Основи мовознавства. - Чернівці: Рута, 2000.
- 12 . Левицький В.В., Кійко СВ. Практикум до курсу "Вступ до германського мовознавства. - Чернівці: Рута, 2000.
- 13 . Левицький В.В. Этимологический словарь германских языков в 4-х томах. . - Черновцы: Рута, 2000.
- 14 .Мейе А. Основные особенности языков германской группы. - М. ,1952.
- 15 .Прокош Э. Сравнительная грамматика германских языков. - М., 1954.
16. Чемоданов Н.С. Хрестоматия по истории немецкого языка. -М., 1978.
- 17 . Цвет Л.Я. Основы истории германских языков. - Тюмень, 1997.
- 18 . Энгельс Ф. К истории древних германцев // Маркс К., Энгельс Ф. - Соч., т. 19.
- 19 .Энгельс Ф. Происхождение семьи, частной собственности и государства // Маркс К., Энгельс Ф. - Соч., т. 21.

Маріупольський державний університет
Кафедра німецької та французької філології

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Вступ до германської філології

для ОС «Бакалавр» 2 курс

**спеціальності ФІЛОЛОГІЯ спеціалізація «Мова та література
(німецька)», «Мова та література (англійська)»**

Факультет іноземних мов

2019 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Вступ до германської філології» для ОС «Бакалавр» спеціальності ФІЛОЛОГІЯ спеціалізація «Мова та література (німецька)», «Мова та література (англійська)» 2 курс.

Розробник: Гутнікова Алла Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри німецької та французької філології протокол № ____ від «__» лютого 2019р.

В.о. завідувача кафедри німецької та французької філології к.п.н., доцент Кажан Ю.М. _____

Затверджено вченою радою ФІМ МДУ

протокол № ____ від «__» _____ 2019р.
Голова _____ (Павленко Є.Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання спеціалізація	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань Гуманітарні науки	Нормативна цикл фундаментальних професійно-орієнтованих дисциплін (за вибором)	
	Спеціальність філологія		
Модулів – 2	спеціалізація «Мова та література (німецька)», «Мова та література (англійська)», ПЕРЕКЛАД	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		другий	другий
Індивідуальне науково-дослідне завдання Індивідуальне науково-дослідне завдання підготувати та захистити проект (2 год)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		четвертий	четвертий
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Бакалавр»	20 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		ІНДЗ	
		2 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		43 год.	61 год.
	Індивідуальні завдання: 9 год.		
	Вид контролю: залік		

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% / 67%

для заочної форми навчання – 30% / 70%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: надати студентам загальних відомостей про специфіку германських мов як групи та про особливості історичного розвитку кожної германської мови з урахуванням групових зв'язків та тенденцій.

Завдання при вивченні дисципліни:

- забезпечити засвоєння студентами основних теоретичних понять та положень загального, порівняльно-історичного та контрастивного мовознавства;
- формувати у студентів лінгвістичний кругозір, розвивати уміння та навички щодо аналізу наукової літератури;
- для оптимізації учбового процесу запроваджувати міжфахові зв'язки з іншими дисциплінами (історія Європи, іноземна література, історія мистецтва, археологія, етнографія);
- розвивати у студентів творчий підхід при аналізі мовних явищ у синхронному та діахронічному аспектах;
- підвищувати загальноосвітній рівень студентів-філологів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

проаналізувати літературу за темою, скласти стислі конспекти або представити оброблений матеріал як таблиці. Теоретичні знання повинні бути використані на семінарах при аналізі явищ та виконанні завдань для самостійної роботи. При цьому, увагу треба приділити і фактичному мовній матеріалу, який вивчається у рамках практичного курсу іноземної мови.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

СУЧАСНІ ТА ДАВНІ ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

ТЕМА 1. Предмет курсу германістики: Предмет вивчення германістики. Зв'язки германістики з іншими гуманітарними науками. Порівняльно-історичний метод. Гіпотези виділення окремих груп індоєвропейських мов. Характеристика індоєвропейської прамови. Мови "кентум" та "сатем".

ТЕМА 2. Відомості про давніх германців.

Історичні відомості про давніх германців: джерела свідочств про давніх германців; класифікація давньогерманських племен; "велике переселення народів"; заснування варварських держав; держава Карла Великого; епоха викінгів.

ТЕМА 3. Германські мови та їх загальна характеристика

Історичний розвиток та становлення германських мов: західногерманські мови; східногерманські мови; північногерманські мови; види германської писемності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДАВНЬОГЕРМАНСЬКИХ МОВ

ТЕМА 4. Фонетичні особливості давньогерманських мов.

Зміни у акценті германського слова та система голосних у давньогерманських мовах: індоєвропейський наголос; зміни у наголосі германських мов; позиція германського наголосу; вплив акценту на фонологію та граматику мов германської групи; відображення і.-є. голосних у давньогерманських мовах; монофтонгізація дифтонгів та дифтонгізація монофтонгів; явище умлаута; типи аблаута у германських мовах. Система

давньогерманського консонантизму: характеристика і.-є. приголосних; пересуви приголосних у германських мовах; дія закону Вернера; подвоєння приголосних; ротацізм.
ТЕМА 5. Морфологічна характеристика давньогерманських мов.

Іменник: роль основотворчих суфіксів у структурі іменника; категорії іменника у давньогерманських мовах; типи основ іменників та їх відміна.

Дієслова та їх морфологічна класифікація: парадигма давньогерманського дієслова; дієслівні категорії; сильна дієвідміна; ознаки слабкої дієвідмини; претеріто-презентні дієслова; дієслова з дефективною парадигмою.

Характеристика інших частин мови: типи відмінювання прикметників та ступені порівняння; типи займенників у германських мовах; давньогерманські числівники.

ТЕМА 6. Готська мова.

Особливості готської мови. Загальні ознаки готської мови з іншими германськими мовами. Готська абетка. Особливості готського консонантизму та вокалізму.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекц		сем	інд	с.р.	ІНДЗ	
Змістовий модуль I. СУЧАСНІ ТА ДАВНІ ГЕРМАНСЬКІ МОВИ	39	6	4	4	23	2
Тема 1. <u>Предмет курсу германістики.</u>	8	2			6	
Тема 2. <u>Відомості про давніх германців.</u>	15	2	2	2	7	2
Тема 3. <u>Германські мови та їх загальна характеристика.</u>	16	2	2	2	10	
Змістовий модуль II. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДАВНЬОГЕРМАНСЬКИХ МОВ	51	14	12	5	20	
Тема 1. <u>Фонетичні особливості давньогерманських мов.</u>	16	6	4		6	
Тема 2. <u>Морфологічна характеристика давньогерманських мов.</u>	16	6	4		6	
Тема 3. <u>Готська мова.</u>	19	2	4	5	8	
Усього годин	90	20	16	9	43	2

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Германські мови.	2
2	Система голосних давньогерманських мов.	2
3	Система консонантизму давньогерманських мов.	2
4	Іменник, прикметник та займенник у давньогерманських мовах.	2
5	Дієслова давньогерманських мов.	2

6	Лексика давньогерманських мов.	2
7	Аналіз уривку з текстів та характеристика готської мови.	4
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Батьківщина індоєвропейської прамови.	6
2	Характеристика давніх германців.	6
3	Розвиток сучасних мов.	8
4	Розвиток дифтонгів та монофтонгізація.	6
5	Займенники у давньогерманських мовах. Іменникові частини мови.	6
6	Переклад тексту.	11
	Разом	43

- 7. Індивідуальні завдання передбачають:

- роботу з текстом лекції;
- самостійну роботу з граматичними таблицями;
- вивчення літератури з фаху та її конспектування;
- підготовку до семінарів;
- аналіз мовних явищ;
- переклад готських текстів.

ІНДЗ : скласти конспект за темою „Давні германці” на базі літератури, яка була рекомендована для обов’язкового читання та підготувати проект

8. Методи навчання: лекції (оглядові, тематичні), семінари, робота з науково-дослідницькою та довідковою літературою, конспектування, читання, аналіз та переклад текстів.

9. Методи контролю: Поточне тестування, модульні контрольні роботи, оцінка за ІНДЗ

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			екзамен	100
T1	T2	T3	T4	T5	40	
10	20	10	10	10		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення:

опорні конспекти лекцій, навчальні посібники, хрестоматії, енциклопедичні словники, словники-довідники.

12. Рекомендована література

Базова

1. Аракин В.Д. Очерки по истории английского языка / В.Д. Аракин. – М., 1955. – 345 с.
2. Бах А. История немецкого языка/ А. Бах. – М., 1956. – 254 с.
3. Арсеньева Ч.Г. Введение в германскую филологию / Ч.Г. Арсеньева, С.П. Балашова, П.Н. Соловьева. – М.: Просвещение, 1998.
4. Головин Б.Н. Введение в языкознание / Б.Н. Головин. – М.: Высшая школа, 1977. – 564 с.
5. Гухман М.М. Готский язык / М.М. Гухман. – М.: Просвещение, 1958. – 453 с.
6. Жирмунский В.М. Введение в сравнительно-историческое изучение германских языков / В.М. Жирмунский. – М.- Л.: Наука, 1964. – 345 с.
7. Жлуктенко Ю.О. Вступ до германського мовознавства / Ю.О. Жлуктенко, Т.А. Яворська. – К.: Академія, 1974. – 243 с.
8. Каліущенко В.Л. Конспект лекцій і завдання до самостійної роботи з курсу "Вступ до германського мовознавства" / В.Л. Каліущенко, Г.Є. Бакаєва. – Донецьк, 2001. – 156 с.
9. Кодухов В.И. Введение в языкознание / В.И. Кодухов. – М.: Просвещение, 1979. – 254 с.
10. Кочерган М.П. Загальне мовознавство / М.П. Кочерган. – К.: Академія, 1999. – 198 с.
11. Левицький В.В. Основи мовознавства / В.В. Левицький, М.Л. Іваницька, Р.В. Іваницький. – Чернівці: Рута, 2000. -155 с.
12. Левицький В.В. Практикум до курсу "Вступ до германського мовознавства" / В.В.

Левицький, С.В. Кійко. – Чернівці: Рута, 2000. -176 с.

13. Левицький В.В. Этимологический словарь германских языков в 4-х томах / В.В. Левицький. – Черновцы: Рута, 2000. – 675 с.

Допоміжна

1. Мейе А. Основные особенности языков германской группы / А. Мейе. – М., 1952. – 342 с.
2. Прокош Э. Сравнительная грамматика германских языков / Э. Прокош. – М., 1954. – 254 с.
3. Чемоданов Н.С. Хрестоматия по истории немецкого языка / Н.С. Чемоданов. – М., 1978. – 546 с.
4. Цвет Л.Я. Основы истории германских языков / Л.Я. Цвет. – Тюмень, 1997. – 244 с.
5. Энгельс Ф. К истории древних германцев / Ф. Энгельс, К. Маркс. – Соч., т. 19. – 645 с.
6. Энгельс Ф. Происхождение семьи, частной собственности и государства / Ф. Энгельс, К. Маркс. – Соч., т. 21. – 632 с.
7. Moskalskaja J.J. Deutsche Sprachgeschichte / J.J. Moskalskaja. – М., 1977. – 356 с.

13. Інформаційні ресурси

www.lib.kiev.ua

www.library.kr.ua/libworld/elib.html

www.krugosvet.ru

<http://referaty.com.ua/>

www.daad.de

www.thulb.de

www.uni-konstanz.de

www.vorota.de

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ для аудиторної роботи ГЛОСАРІЙ

1. *Аглютинативні мови* – мови, в яких приєднання афіксів здійснюється на основі аглютинації.
2. *Аглютинація* – механічне приєднання однозначних стандартних афіксів до неізмінних основ при *словотворі*: казах. Ара (пилка) – ара-лар (пилки).
3. Наведіть приклади аглютинативних мов.
4. *Адстрат* – форма контактування між двома сусідніми мовами: укр. та рум. на Буковині. Які адстрати знаєте Ви ?
5. *Акузатив* – знахідний відмінок, що вказує на прямий додаток. В яких мовах він є ?
6. *Апокопа* – випадіння одного чи кількох звуків у кінці слова.
7. *Ареал* – територія поширення мови чи певних мовних явищ.
8. Назвіть ареали англійської, німецької мови.
9. *Ареальна лінгвістика* - розділ мовознавства, який досліджує територіальний розподіл мовних явищ та взаємодію мов та діалектів, які пов'язані територіальними відношеннями. Результатом ареального вивчення може бути встановлення *ізоглос*.
10. *Артикль* – різновид службових слів. В яких мовах він є ?
11. *Архаїзм* – застаріле слово, яке вийшло із сфери вжитку. Наведіть приклади.
12. *Архетип* – вихідна форма для кількох досліджуваних форм, яка реконструюється на основі фонетичних законів для генетично споріднених мов.
13. Дайте визначення, що таке генетично споріднені мови ?
14. *Аспірація* – придихання.
15. *Асиміляція* – уподібнення однотипних звуків один до одного з метою спрощення вимови: рос. Трубка – (трупка).
16. *Афікс* – морфема з граматичним значенням... Наведіть подальші ознаки афікса та їх види залежно від положення із прикладами.
17. *Афіксація* – утворення нових слів за допомогою афіксів: англ. Dear – dearly, нім. schön - die Schönheit. Наведіть приклади з цих та інших мов.
18. *Африкати* – приголосні, що утворюються поєднанням змичного звука із щілинним: укр. Ц, Ч, нім. Pf.
19. *Білатеральний* – боковий приголосний, під час вимови якого повітря обходить змичку збоку від язика: Л.
20. *Геміната* – подвоєний приголосний.
21. *Генеалогічна класифікація* – класифікація мов на базі їх мовної спорідненості та спільного походження. Які ще є класифікації мов ?
22. *Генітив* – родовий відмінок. В яких мовах він представлений ?

23. Губні – приголосні, що утворюються за допомогою губ: П,В.
24. Гуттуральні приголосні – загальна назва для *палатальних, велярних та лабіовелярних* звуків.
25. Дентальний – зубний приголосний: Т, Д.
26. Денто-лабіальний – губо-зубний звук: нім. W.
27. Дериваційний афікс – афікс, що служить для утворення нових слів. Наведіть приклади.
28. Деривація – утворення нових слів за допомогою афіксів.
29. Диграф – сполучення двох букв для позначення однієї фонемі: англ. Th. Які ще диграфи Ви знаєте ?
30. Доповніть наступне висловлювання: *динамічний наголос* – це силовий наголос, при якому наголошений склад виділяється
31. Дифтонг – сполучення двох голосних в одному складі. Наведіть приклади дифтонгів.
32. Діакритичний знак – значок біля букви, який змінює її значення: ä, Š.
33. Діалект – територіальний варіант мови. Які діалекти Вам відомі?
34. Діахронія – історичний розвиток мови чи її елементів як предмет вивчення.
35. Етимологія – наука про походження... Чого?
36. Зімкнені – приголосні, що утворюються при змицці активного та пасивного органів мовлення: П,Т.
37. Ізогласа – лінія на карті, що вказує на поширення того чи іншого мовного явища.
38. Інкorporація – утворення слова чи словосполучення шляхом поєднання кількох коренів: в мовах індіанців. Що таке інкорпоруєчі мови ?
39. Інструменталіс – орудний відмінок, який вказує на інструмент дії. В яких мовах він відсутній ?
40. Поясніть різницю між *інтерфіксом* та *інфіксом* ?
41. Які мови належать до групи *кентум*? Чим вони характеризуються?
42. Що таке *конфікс* ?
43. Лабіалізація – вимова звуків, під час якої губи витягуються та приймають форму круглого отвору. Назвіть антонім цього терміна.
44. Треба розрізнати: *Лабіалізований* – огублений приголосний; *лабіальний* – губний; *лабіо-велярний* – приголосний, який поєднує губну та велярну артикуляцію: **Q**; *лабіо-дентальний* – приголосний, який поєднує губну та зубну артикуляцію: укр. **В**.
45. Ларингальний – гортанний звук: укр. Г.
46. Лігатура – поєднання двох чи більше букв для позначення певних звуків: Æ, Œ.
47. Якими ознаками характеризується *літературна мова*?
48. Що таке *мертві мови*? Наведіть приклади.
49. *Міжзубний* – приголосний, під час вимови якого кінчик язика знаходиться між: англ. Th.
50. *Моваоснова* - прамова, яка реконструюється для даної сім'ї і від якої беруть початок усі мови сім'ї. Що таке *мовна сім'я* ?
51. *Морфема* – найменша значима одиниця мови. Які існують морфемі ?
52. Чим характеризується *музичний* (тонічний) наголос? В яких мовах він є?

53. *Назальний* – звук, при якому потік повітря проходить через ніс: М, Н.
54. Що вивчає *ономастика*?
55. *Парадигма* – сукупність мовних елементів, пов'язаних системними відношеннями. Наведіть приклади парадигм.
56. Які морфемі належать до *постфіксів* та до *префіксів*?
57. *Проривний* – звук, що утворюється під час подолання потоком повітря певної перепони у ротовій порожнині.
58. *Пуризм* – намагання очистити мову від запозичень.
59. *Редуція* – нечітка вимова ненаголошеного звуку, що приводить до його зміни чи зникнення: англ. Make. Наведіть подальші приклади.
60. Які мови належать до групи “*сатем*”?
61. *Синтетичні мови* – мови, в яких граматичне значення виражається в межах слова. Наведіть приклади таких мов.
62. *Синхронія* – вивчення мови чи споріднених мов на певному історичному етапі.
63. *Словотвір* – утворення нових слів різними способами. Назвіть ці способи.
64. *Сонорний* – звук при утворенні якого важливішу роль відіграє голос, ніж шум: Л, М.
65. *Спірант*- щілинний звук: Ф.
66. *Субстрат* – мова, на яку накладається інша мова в процесі скрещення мов: кельтські мови є субстратом для французької.
67. *Суперстрат* - мова, яка накладається на іншу мову в процесі скрещення мов: тюркські є субстратом для болгарської.
68. *Типологічна класифікація мов* – класифікація, яка ґрунтується на структурних особливостях мов, а не на їх генеалогічній спорідненості. Охарактеризуйте 4 типи мов з морфологічної класифікації: *ізолюючі (аморфні); аглютинативні; інкорпуючі; флективні*.
69. *Фрикативний* – щілинний приголосний: З, Щ, Х.
70. *Шиплячий* – щілинний звук, що має характерне шипіння: Ш.
71. *Шумний* приголосний, тембр якого визначається певним шумом.
72. *Щілинний* звук, що утворюється проходженням повітря через утворену щілину: Х, В, Ж.

Генеалогічна класифікація мов та ізольовані мови

Основні сім'ї мов

1. Індоевропейські мови
2. Афроазіатські мови
3. Кавказькі мови
4. Урало-алтайські мови
5. Палеоазіатські мови
6. Дравідські мови
7. Сино-тібетські мови
8. Австроазіатські мови
9. Австронезійські мови
10. Папуаські мови
11. Австралійські мови
12. Конго-кордофанські мови
13. Ніло-сахарські мови
14. Койсанські мови
15. Індіанські мови
16. Середземноморські мови (мертві)

Ізольовані мови

1. Аїну
2. Бакська мова
3. Бурушаскі
4. Корейська мова
5. Японська мова

Класифікація індо-європейських мов

1. Анатолійська група: хетська, лувійська, лідійська, палайська, карійська, лікійська.
2. Індоарійська:
старі: ведійська, санскрит, палі, пракріти;
сучасні: гінді, урду, непалі, біхарі, орія, циганська мова та інші.
3. Іранська група:
старі: мідійська, авестійська, древньоперська, скіфська;
сучасні: фарсі, пушту, белуджі, таджикська, курдська, осетинська, татська, талишська та інші.
4. Слов'янська група:
східні: російська, українська, белоруська;
південні: болгарська, македонська, сербська, хорватська, словенська;
західні: чеська, словацька, польська, кашубська, серболужицька.
5. Балтійські група: литовська, латиська.
6. Германська група:
північні мови: датська, шведська, норвезька, ісландська, фарьорська;
західні мови: англійська, німецька, голландська, фризська, їдиш, бурська, люксембурзька;
східні (мертві): готська, бургундська, вандальська.
7. Романська група: французька, провансальська, італійська, сардинська, іспанська, каталонська, португальська, румунська, ретороманська, креольська, латинська (мертва).
8. Кельтська група: ірландська, шотландська, мова острова Ман, бретонська, уейльська, корнуольська (мертва), галльська (мертва).
9. Грецька група: древньогрецька, середньогрецька, новогрецька.
10. Албанська мова
11. Вірменська мова
12. Тохарська мова (мертва)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Порівняльно-історичний метод. Індоевропейська прамова

1. Назвіть предмет вивчення германської філології.
2. Які ви знаєте отрасли германістики ?
3. Надайте характеристику порівняльно-історичного мовознавства.
4. Які існують гіпотези щодо часу та місця виникнення індоевропейської прамови ?
5. Охарактеризуйте систему голосних індоевропейської прамови.
6. Надайте характеристику індоевропейського консонантизму.
7. Які морфологічні риси є типовими для індоевропейської прамови?
8. Назвіть основні риси індоевропейського синтаксису.
9. Розкажіть про гіпотези та теорії відносно відокремлювання груп індоевропейських мов.
10. Які фонетичні особливості розрізняють мовні групи “кентум” та “сатем” ?
11. Поясніть кореляції між приголосними у наступних парах :

лат. centum – ст.сл. съто “сто”

лат. quis – ст.сл. кьто “хто”

нем. Bethlehem – рос. Вифлием

лат. cordis – рос. сердце

гот. waihts – рос. вещь

лат. decem – укр. десять

д.а. beorc – лит. beržas “береза”

гот. swistar - укр. сестра

лат. octo - ст.сл. осмь “вісім”.

Готська мова

1. Коли виникла готська писемність ?
2. Назвіть пам'ятки готського письма.
3. Охарактеризуйте систему голосних готської мови.
4. У чому полягає особливість готського консонантизму ?
5. Надайте характеристику морфологічній будові готської мови.
6. Сформулюйте правила читання готської мови.
7. Назвіть загальні риси готської та західногерманських мов.
8. Які риси споріднюють мови східногерманської групи.
9. Наведіть приклади фонетичних та морфологічних явищ, що доводять генетичну спорідненість готської та скандинавських мов.
10. Прочитайте, проаналізуйте, перекладіть текст із “Срібного кодексу”.

Давні германці

1. В яку епоху з'являються перші відомості про давніх германців? Назвіть джерела цієї інформації.
2. Надайте соціальну характеристику давніх германців.
3. Наведіть класифікацію германських племен від Плінія Старшого.
4. Який історичний процес має назву “велике переселення народів”?
5. Яку роль у цьому процесі відігравали східногерманські племена?
6. Які племена утворюють західногерманську спільноту?
7. Розкажіть про утворення варварських держав на території колишньої Римської імперії.
8. Які європейські мови зароджуються в межах імперії Карла Великого?
9. Охарактеризуйте суспільну будову, побут, розселення давніх скандинавів.
10. Яке значення мала епоха вікінгів для соціального розвитку північних германців?
11. Прочитайте, перекладіть та проаналізуйте текст з Codex Argenteus.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Семинар 1 : Система голосних давньогерманських мов

1. Надайте характеристику системи вокалізма індоєвропейської прамови .
2. Яку роль у становленні германської системи голосних відігравав фіксований динамічний наголос ?
3. Як відображуються індоєвропейські голосні в германських мовах? Наведіть приклади .
4. Які голосні характеризують готську мову ?
5. Порівняйте голосні у наступних словах :

д.гр. agros – гот. akrs “поле”
лат. ager

лат. vir – гот. waig “чоловік”
д.в.н. wer

лат. medius – д.а. midd “середній”

лат. jugum – д.і. ok “іго”

лат. mus – д.а. mus “миша”
д.в.н. mūs

лат. mater – д.с. mōdor “мати”

лат. flōs – гот. blōma “квітка”.

6. Поясніть кореляції між готськими голосними та голосними інших індоєвропейських мов :

гр. atta – гот. atta “батько”
лат. atta

лат. oculus – гот. augo „око“
ст.слав. око

дв.гр. chortos „двір, огорожа“ – гот. gards „дім“

рос. месяц – гот. menoþs „місяць“
лат. mensis

рос. рок – гот. raginon „управляти“

лат. sella „стул“ – гот. sitls „місце“
рос. село

рос. скот – гот. skatts „гроші“

лат. sagire – гот. sokjan „шукати“

лат. sunni „законна перепона“ – гот. sunja „істина, правда“

лат. svinus – гот. swein „свиня“

лат. tres – гот. Þreis „три“
укр. три

рос. вода – гот. wato
укр. вода

лат. ventus – гот. winds „вітер“

рос. вопить – гот. worjan „закликувати, кричати“

рос. плот – гот. flodus „пліт“

рос. мочь – гот. magan.

7. Які індоєвропейські дифтонгі не входять до системи вокалізму давньогерманських мов ?

8. Які нові дифтонгі починають свій розвиток у германських мовах?

9. Яке фонетичне явище має назву „умлаут“ ? Назвіть типи германського умлаута.

10. Дайте пояснення наступним прикладам :

а) гот. harjis – д.а. here „військо“

- б) гот. silubr – д.а. seolfor “срібло”
- в) гот. domjan – д.а. deman “судити”
- г) двн. gast “гість” – gesti “гості”
- д) двн. skoni – свн. schoene “гарний” .

11. Дайте характеристику індоєвропейського та германського аблаута.

12. Які звуки германських мов відповідають індоєвропейському чергуванню е-о ?

13. Назвіть тип та функцію аблаута :

- а) лат. sedeo “сиджу” – sēdi “сів”
- б) рос. беру – брал
- в) нім. binden “зв’язувати” – das Band “стрічка”
- г) гот. qīman “приходити” – qums “прибуття”
- д) двн. beran “нести, народжувати” – gīburt “народження”
- е) д.ісл. sitja “сидіти” – sat “місце”/

14. Який тип аблаута репрезентован у готських словах ?

- baīran “народжувати” – barn “дитина”
- hīlpan “допомагати” – hulpum “допомогли”
- līgan “лежати” – lagjan “класти”
- reīsan “підійматися” – rasjan “підіймати”.

15. Які ступені аблаута спостерігаються у основних формах готських дієслів?

- lētān – laīlot – laīlotum – lētans “кидати”
- qīpan – qaþ – qeþun – qīfans “казати”
- qīman – qam – qemum – qumans “приходити”
- slahan – slōh – slōhum – slahans “бити”.

Семинар 2: Система консонантизму давньогерманських мов

1. Які приголосні характеризують індоєвропейську прамову ?
2. Що таке перший пересув приголосних ?

3. Поясніть дію закону Вернера .

4. Порівняйте германські приголосні з приголосними інших індоєвропейських мов :

а) гр. *dekas* – гот. *tigus* “десять”

б) лат. *octo* – гот. *ahtau* “вісім”

в) * *ghostis* - нім. *der Gast* “гість”

г) гр. *pella* – д.а. *fell* “хутро, шкіра”

д) ст.сл. *блато* “болото” – д.а. *rōl* “пруд”

е) лат. *captus* “той, якого зловили” – гот. *hafts* “той, якого наділили”.

5. Порівняйте наступні приклади із застосуванням першого пересуву приголосних :

д.гр. *agrós* – гот. *akrs* “поле”

лит. *alkas* “дубрава” – гот. *alhs* “храм”

лат. *ambactus* – гот. *andbahts* “слуга”

лат. *oculus* – гот. *augo* “око”

лат. *cordis* – гот. *hairto* “серце”

лат. *caput* – гот. *haubip* “голова”

лат. *ego* д.гр. *égo* – гот. *ik* “я”

лат. *margo* – гот. *marka* “кордон”

лат. *perōs* “онук” – гот. *niþjo* “родичка”

лат. *sterilis* – гот. *stairo* “безплідний”

лат. *socer* рос. *свекор* – гот. *swaihra* “тесть, свекор”

лат. *tacere* – гот. *faħan* “мовчати”

лат. *torreo* “сохну” д.гр. *tarsós* – гот. *þaursjan* “сохнути”

лат. *tú* укр. *ти* – гот. “ти”

лат. *verto* “вертаю” рос. *вертеть* – гот. *wairþan* “ставати”

лат. *sagire* – гот. *sokjan* “шукати” .

5. Дайте характеристику другому та третьому пересувам приголосним. В яких мовах відбулися ці фонетичні зміни ?

6. Яке явище спостерігається при порівнянні наступних слів :

гот. waurd – д.вн. wort “слово”

гот. akrs – д.вн. achar “поле”

гот. auk д.а. ēac – д.вн. ouh “так”

гот. bidjan д.а. biddan – д.вн. bitten “просити”

гот. dags д.с. dag – д.вн. tag “день”

гот. daupjan д.а. diepan – д.вн. touffan “хрестити”

гот. dumbs д.а., д.с. dumb – д.вн. tumb “німий”

гот. gards “дім” д.с. gard “огорожа” – д.вн. gart “сад, круг”

гот. hairto д.а. heorte – д.вн. herza “серце”

гот. heito д.а. hāt “лихоманка”- д.вн.heiz “гарячий”

гот. ik д.а. ic – д.вн. ih “я”

гот. maitan – д.вн. meizzan “колоти”

гот. sittls “лавка” д.а. seotul “стул” – д.вн. sezzal “стул”

гот. sokjan д.а. sekan – д.вн. suohhen “шукати”

гот. tuggo д.с. tunga – д.вн. zunga “язик”

гот. waurts “корінь” д.а. wurt “коріння” – д.вн. wurz “рослина” .

7. Назвіть теорії, що пояснюють причини пересуву приголосних.

8. Знайдіть англійські еквіваленти до поданих німецьких слів :

Wasser “вода”, schlafen “спати”, brechen “ламати”, weiß “білий”, Seife “мило”, Salz “сіть”, lassen “кидати, спонукати”, offen “відкрити”, helfen “допамагати”, zwölf “дванадцять”, Affe “мавпа”, Architekt “архітектор”, Arche “ковчег”, Buch “книга”, wachen “не спати”, Zaun “огорожа”, Tür “двері”, Seite “сторінка”, Welt “світ”, Wort “слово”, Fuß “стопа”, Bart “борода”, Garten “сад”, Bett “ліжко”.

9. Які німецькі лексеми відповідають словам з англійської мови :

cald “холодний”, to sitt “сидіти”, better “краще”, bid “запрос”, call “звук”, right “вірно”, bit “кусень”, monk “ченець”, blood “кров”, heat “спека”, dollar “гроші США”, seat “сидіння”, broad “широкий”, brood “выводок”, to hope “надіятися”, nut “горіх”, round “фунт”, deep “глибокий”, desk “стіл”, up “на”, out “з”.

10. У чому полягає суть ротацизму ? Наведіть приклади.

11. Охарактеризуйте явище гемінації.

13. Яке явище репрезентовано у наступних порівняннях :

- а) гот. satjan – д.а. settan “сидіти”
- б) ст.сл. вльна – двн. wella “волна”
- в) лит. kallnas – д.а. hyll “холм”
- г) гот. bidjan – двн. bitten “просити”
- д) д.ісл. epli – д.а. æppel “яблуко”
- е) рос. солнце – гот. sunno “сонце”.

Семинар 3: Іменник в давньогерманських мовах

1. Охарактеризуйте категорію імен в індоєвропейській прамові.
2. Яких змін зазнала морфологічна будова слова в германських мовах ?
3. Назвіть граматичні категорії давньогерманського іменника.
4. Які типи відмінювання має іменник у давньогерманських мовах ?
5. Проведіть порівняльний аналіз системи відмінювання у давньогерманських та сучасних германських мовах .
6. Вихнachte тип відмінювання наступних імен, перекладіть їх на українську мову за допомогою словника :

hairto , auhuns, dags, fotus, fugls, groba, hairda, hrot, manna, wasti .

7. Провідмініяйте наступні іменники :

tunþus, fodr, mahts, slahs, waihts/

8. Утворіть форму множини:
munþs, razn, marei, bokareis, frijonds.

9. Проаналізуйте форми іменників та визначте: 1) форма слова; 2) початкова форма; 3) переклад; 4) тип основи; 5) рід ; 6) число; 7) відмінок.

siponjam, hairu, gudjins, auþidai, nutans, hup.

10. За схемою вправи № 9 зробіть аналіз та переклад готських іменників :

in marein, skip, windam, hairda sweine, ufar rinnon, miþ skeimam, skalkos, maurgins, in garda, handau, laisari, fram wegim, sunau gudis.

Семинар 4: Сильні дієслова давньогерманських мов

1. Які граматичні категорії мало індоєвропейське дієслово ?
2. Надайте характеристику граматичної системи давньогерманського дієслова.
3. Які морфологічні типи дієслів існують в давньогерманських мовах ?
4. Охарактеризуйте основні форми дієслова.

5. Які дієслова мають в лінгвістиці назву “сильні” ?
6. Назвіть перші шість класи аблаута у сильних дієслів готської мови.
7. Яку особливість мають сильні дієслова сьомого класу ?
8. Визначте клас наступних готських дієслів:

biwisan, anaaukan, fraliusan, gatairan, wairþan, inweitan.

9. Утворіть основні форми від інфінітивів :

afniman, tekan, tiuhan, bairan, laikan, rinnan, slahan, galeiþan, gateihan, hafjan.

10. Провідмінійте дієслова у теперішньому часі :

haldan, ligan, sakan, uslukan.

11. Утворіть форми претеріта :

haitan, gaswiltan, driusan, bigitan.

12. Проаналізуйте дієслівні форми за схемою : 1) інфінітив; 2) переклад; 3) клас; 4) час; 5) спосіб; 6) стан; 7) особа; 8) число.

qifands, attaitok, ligiþ, qimands, galaiþ, nam, sloh, maimait.

Семинар 5 : Слабка дієвідміна, претерітопрезентні та неправильні дієслова

1. У чому полягає особливість слабкої дієвідмини ?
2. Назвіть класи слабких дієслів готської мови.
3. Проведіть порівняльний аналіз слабких дієслів готської мови та сучасних германських мов.
4. Визначте клас слабких дієслів :

anakumbjan, bisaulnan, faurhtjan, filhan, fullnan, gudjinon, habban, hwarbon, raginon.

5. Утворіть основні форми дієслів, поданих у завданні № 4.
6. Охарактеризуйте претерітопрезентні дієслова.
7. Наведіть приклади претерітопрезентних дієслів із сучасних германських мов.
8. Які дієслова належать до неправильної дієвідмини ?
9. Утворіть основні форми дієслів :

witan, aigan, kunnan, munnan, magan, ogan.

10. Утворіть форми презенса дієслова gaggan.

11. Утворіть претерітум дієслова wisan “бути”. Яка індоєвропейська основа представлена у словоформах цього часу ?

12. Зробіть аналіз наступних словоформ за схемою : 1) інфінітив; 2) переклад; 3) тип; 4) клас; 5) час; 6) стан; 7) спосіб; 8) особа; 9) число.

wiljau, gagg, sind, gahrainjan, was, gahailja, insandida, kunþa, hrukida, skuld, usfullnodedi, wissedun, andbahtida.

Семинар 6: Прикметник у давньогерманських мовах

1. Чи була в індоєвропейській прамові категорія прикметника ?
2. Які нові явища у системі прикметника спостерігаються у давньогерманських мовах ?
3. Які типи відміни мають давньогерманські прикметники ?
4. Розкажіть про вживання сильної та слабкої відміни прикметника.
5. Як відмінюються дієприкметники теперішнього та минулого часу?
6. Охарактеризуйте утворення порівняльних ступенів прикметників.
7. Які прикметники утворюють порівняльні ступені за допомогою суплетивації ? Наведіть приклади.
8. Утворіть порівняльні ступені : gredags, hardus, kalds, sineigs, sleiþs, unwahs, hauhs.
9. Знайдіть у наступних реченнях прикметники та визначте їх форму : 1) початкова форма; 2) тип відсіювання; 3) рід; 4) число; 5) відмінок.

Piumagus meins ligiþ in garda usliþa, harduba balwiþs.

Saei was kunþs þamma gudjin.

Unde kald was.

Let dauþans filhan seinans dauþans.

Weg mikils wars in marein.

Harda sweine managaize.

10. Визначте синтаксичну функцію прикметників із вправи № 9.

Семинар 7: Займенник в давньогерманських мовах

1. Охарактеризуйте розряди займенників у давньогерманських мовах.
2. У чому полягає особливість відмінювання особових займенників?
3. Як утворюються у готській мові присвійні займенники ?
4. Як відмінюються вказівні та відносні займенники ?
5. Яку функцію виконують в германських мовах вказівні займенники ?
6. Визначте розряд наступних займенників : sik, wit, hwa, meins, saei, jut.
7. Провідмінійте займенники: is, hwas, þata.
8. Визначте форму та розряд займенників : ik, seinaim, imma, mik, ina, þeins, meinamma, izwis, seinaim, þanei, hwana, saei, si, im, þise, izwamma, unsis, sis, ize, jainai, izos, unsaros.

Семинар 8: Лексика давньогерманських мов

1. Які тематичні групи утворюють шар індоєвропейської лексики ?
2. Якими методами встановлюється походження слів в різних мовах однієї мовної сім'ї ?
3. До поданих слів наведіть однокореневі лексеми із слов'янських мов, що доказують їх етимологічну спорідненість :

д.гр. phrator, гот. broþar

д.а. nosu, двн. nasa

гот. miluks, д.а. miluc

гот. saian, двн. sāen

лат. mare, д.а. mere.

4. Наведіть приклади лексики, що характеризують германських ареал.
5. З якими мовами мають лексичні паралелі германські мови ?
6. Розкажіть про лексичні запозичення в давньогерманських мовах.
7. Наведіть приклади з англійської та німецької мов, що доводять процес запозичення наступних лексем з латини :

лат. strata “вимощена дорога”, pondero “вагою”, cuprum “мідь”, moneta “гроші”, coquina “кухня”, piper “перець”, vinum “вино”, cuppa “келих”, caseus “сир”.

8. Зробіть аналіз та переклад тексту з Codex Argenteus.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Тести зі „ Вступу до германської філології“

- 1) Які германські звуки відповідають індоєвропейським дзвінким b, d, g, gw:
 - а) щілинні: f, z, h, hw;
 - в) дзвінки: b, d, g, gw;
 - с) глухі: p, t, k, kw.
- 2) Аблаут- це...
 - а) явище аспірації;
 - в) регресивна асиміляція;
 - с) чергування голосних.
- 3) Назвіть види германського письма:
 - а) латинське письмо;
 - в) готіка;
 - с) готське письмо;
 - д) рунічне.
- 4) До якої мовної групи належить готська мова?
 - а) північногерманська;
 - в) східногерманська;
 - с) західногерманська.
- 5) Коли починається нормандське завоювання Англії?
 - а) 1055;
 - в) 1066;
 - с) 1088.
- 6) Які форми мала категорія числа у давньогерманських мовах?
 - а) множина, двоїна;
 - в) множина, однина, двоїна;
 - с) однина, множина.
- 7) Яку морфологічну характеристику мають сильні дієслова?
 - а) суфікс t у формах минулого часу;
 - в) умлаут у корені;
 - с) аблаут у корені.
- 8) Який діалект німецької мови став за основу розвитку нідерландської мови?
 - а) нижньосаксонський;

- в) баварський;
 с) нижньофранкський.
- 9) Які запозичення характеризують лексику давньогерманських мов?
 а) латинські;
 в) італійські;
 с) кельтські.
- 10) Яке явище присутнє в усіх германських мовах ?
 а) другий пересув приголосних;
 в) аналітичні форми дієслова;
 с) редукція у ненаголошених складах.

Ключі до відповідей:

1) с; 2) с; 3) а, с, d; 4) в; 5) в; 6) в; 7) с; 8) с; 9) а, с; 10) с.

**ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПОСІБНИКІВ, ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ
 НАВЧАННЯ ТОЩО
 ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ БІБЛІОТЕКИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ
 НАВЧАЛЬНИМИ ПІДРУЧНИКАМИ (ПОСІБНИКАМИ) З ДИСЦИПЛІНИ**

з/ п	Найменуван ня навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників
1	2	3	4	5	6
1	Вступ	Ч.Г.Арсеньєва, С.П.Балашова, П.Н.Солов'єва	Введение в германскую филологию.	–М.: Просвещение, 1998. – 122 с.	60
2	Вступ	Левицкий В.В.	Основы сравнительной морфологии германских языков.	Черновцы: Рута, 2004. – 127 с.	5
3	Вступ	Левицкий В.В.	Основы мовознавства.	Чернівці: Рута, 2000. -155 с.	5
4	Вступ	Левицкий В.В.	Практикум до курсу “Вступ до германського мовознавства	Чернівці: Рута, 2000. -176 с.	15
5	Вступ	Цвет Л.Я.	Основы истории германских языков	Тюмень: Наука, 2002. – 278 с.	15
6	Вступ	Гутнікова А.В.	Методичний посібник Завдання для самостійної роботи студентів з курсу “Вступ до герм. філології ”	Маріуполь: МДГУ, 2001	15 Е-платформа МДУ
7	Вступ	Гутнікова А.В.	Конспект лекій	Маріуполь: МДУ, 2018	20 Е-платформа МДУ